

BAZY DANYCH

Język SQL

kierunek: Informatyka Medyczna

Adam Piórkowski

pioro@agh.edu.pl

<http://home.agh.edu.pl/~pioro/dyd/>

<http://home.agh.edu.pl/~pioro/dyd/BDIM/>

SQL

Język SQL jest uniwersalnym, standaryzowanym językiem do komunikacji między klientem a bazą danych. Wśród wielu jego dialektów najważniejsze są standardy, w tym ANSI SQL i SQL2 (1992).

SQL nie jest językiem proceduralnym, tylko językiem deklaratywnym, opisowym. Jego użycie polega na definiowaniu poszczególnych komend. Komendy te mogą być uruchamiane w sposób interaktywny (w komunikacji terminalowej między użytkownikiem/administratorem a bazą) lub osadzony (jako zaszyta część aplikacji).

SQL – [skrót ?] - SQL nie jest strukturalny, to nie tylko zapytania

Geneza: SEQUEL (Structured English Query Language), IBM, '70

Składnia SQL

- słowa kluczowe – zbiór ponad 200 słów zarezerwowanych na komendy i operatory; **dla zachowania przejrzystości warto je zapisywać dużymi literami**
- identyfikatory – do rozróżniania utworzonych przez użytkownika obiektów w bazie danych,
- operatory:
 - arytmetyczne,
 - logiczne,
 - porównawcze,
 - tekstowe,
- literały – liczby i łańcuchy znaków, zawarte między apostrofami (lub cudzysłowami),
- znaki porządkowe – { , ` ; () }.

Fraza – zaczyna się od słowa kluczowego komendy, zawiera odpowiedni zestaw słów kluczowych, identyfikatorów, operatorów, literałów i znaków porządkowych.

Zapytanie - składa się z jednej lub kilku fraz (zagnieżdżenie), kończy się znakiem porządkowym (średnik!).

```
select kogut, datepart(weekday, time) as  
dzientyg, datepart(hour, time) as godzina,  
avg(cast (speed as decimal(5,2))), count(*)  
from karetkigps where speed > 0 group by  
kogut, datepart(weekday, time), datepart(hour,  
time) order by kogut, datepart(weekday, time),  
datepart(hour, time);
```

```
SELECT kogut, DATEPART(WEEKDAY, time) as  
dzientyg, DATEPART(HOUR, time) as godzina,  
AVG(CAST (speed AS DECIMAL(5,2))), COUNT(*)  
FROM karetkiGPS WHERE speed > 0 GROUP BY  
kogut, DATEPART(WEEKDAY, time), DATEPART(HOUR,  
time) ORDER BY kogut, DATEPART(WEEKDAY, time),  
DATEPART(HOUR, time);
```

SQLQuery1.sql - I7.testdat (i7\adam (58))* X

```
SELECT kogut, DATEPART(WEEKDAY, time) as dzientyg, DATEPART(HOUR, time) as  
FROM [testdat].[dbo].[dane] WHERE speed >0 GROUP BY kogut, DATEPART(WEEKDAY
```

Składnia SQL

- **DDL** – Data Definition Language
np. CREATE (tabele, widoki, itp.), ALTER (zmiana), DROP (usuwanie)
- **DQL** – Data Query Language
SELECT ...
- **DML** – Data Manipulation Language
INSERT, UPDATE, DELETE
czasem też SELECT INTO
- **DCL** – Data Control Language
GRANT, REVOKE

Połączenie z S.Z.B.D.

-- PSQL

```
psql -h 149.156.XXX.YYY -U student1234 nazwabazy
```

-- prawa dostępu ustala sie

-- w pliku pg_hba.conf

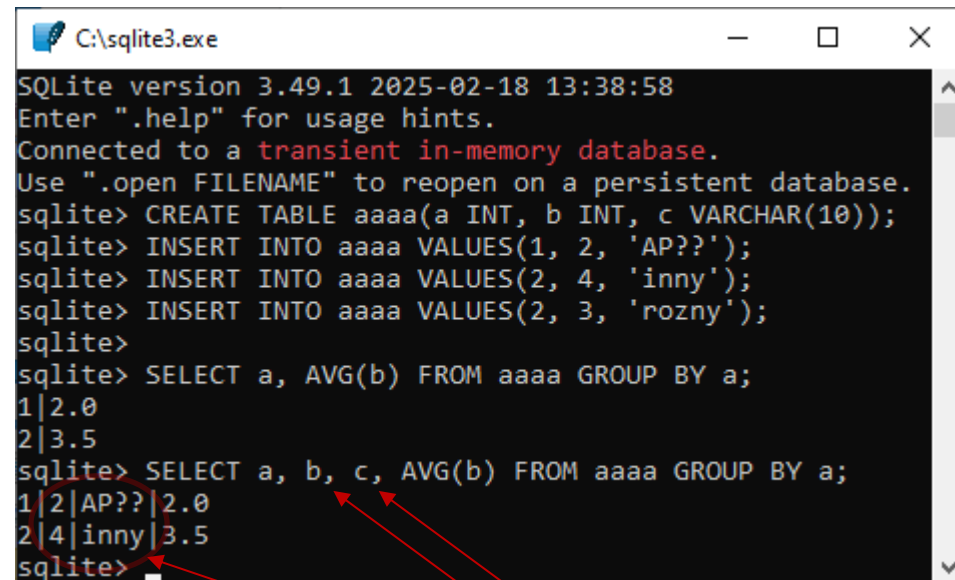
-- MySQL

```
CREATE DATABASE nazwabazy;
```

```
CREATE USER student1234 IDENTIFIED BY 'haslo';
```

```
GRANT ALL PRIVILEGES ON nazwabazy.* TO 'student1234'@'%';
```

```
mysql -h 149.156.XXX.YYY -u student1234 -p
```


The screenshot shows a SQLite3 command prompt window titled "C:\sqlite3.exe". The window displays the following text:

```
SQLite version 3.49.1 2025-02-18 13:38:58
Enter ".help" for usage hints.
Connected to a transient in-memory database.
Use ".open FILENAME" to reopen on a persistent database.
sqlite> CREATE TABLE aaaa(a INT, b INT, c VARCHAR(10));
sqlite> INSERT INTO aaaa VALUES(1, 2, 'AP??');
sqlite> INSERT INTO aaaa VALUES(2, 4, 'inny');
sqlite> INSERT INTO aaaa VALUES(2, 3, 'rozny');
sqlite>
sqlite> SELECT a, AVG(b) FROM aaaa GROUP BY a;
1|2.0
2|3.5
sqlite> SELECT a, b, c, AVG(b) FROM aaaa GROUP BY a;
1|2|AP??|2.0
2|4|inny|3.5
sqlite>
```

Red arrows point from the word "błąd!" to the syntax error in the last query. The error is in the GROUP BY clause, which incorrectly lists columns 'a', 'b', and 'c' along with the aggregate function 'AVG(b)'. The correct syntax for this query would be 'GROUP BY a'.

błąd!

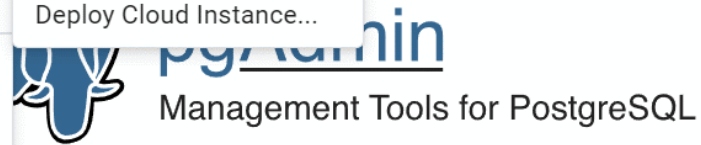
SQL – praktyka ... psql

```
nazwabazy=>
nazwabazy=> SELECT * FROM korelacje
nazwabazy-> WHERE ( wymiar > 2 AND
nazwabazy(>
nazwabazy(> normalizacja IS NULL )
nazwabazy->
nazwabazy->
nazwabazy-> ;
  wymiar | normalizacja | korelacja
-----+-----+-----
(0 rows)

nazwabazy=>
```

UWAGA!!! apostrofy ' , ' czy cudzysłowy " „ ” to są różne znaki !!!

- Register > Server...
- Create > Deploy Cloud Instance...
- Refresh...
- Remove Server Group
- Properties...

Feature rich | Maximises PostgreSQL | Open Source

pgAdmin is an Open Source administration and management tool for the PostgreSQL database. It includes a graphical procedural code debugger and much more. The tool is designed to answer the needs of developers, DBAs and system

Quick Links

[Add New Server](#)

Getting Started

[PostgreSQL Documentation](#)

[pgAdmin Website](#)

[Planet PostgreSQL](#)

Register - Server

General Connection Parameters SSH Tunnel Advanced

Name

moje_polaczenie_studenckie

Server group

Servers

Background

X

Foreground

X

Connect now?

Comments

Either Host name or Service must be specified.

Close

Reset

Save

Object Explorer

> Servers

Register - Server

General Connection Parameters SSH Tunnel Advanced

Host name/address	149.156. [REDACTED]
Port	5432
Maintenance database	[REDACTED]
Username	s123 [REDACTED]
Kerberos authentication?	☐
Password	
Save password?	☐
Role	
Service	

X Close

↺ Reset

Save

Servers (1)

moje_polaczenie_studenckie

Databases (5)

Casts

Catalogs

Event Triggers

Extensions

Foreign Data Wrappers

Languages

Publications

Schemas (1)

public

Aggregates

Collations

Domains

FTS Configurations

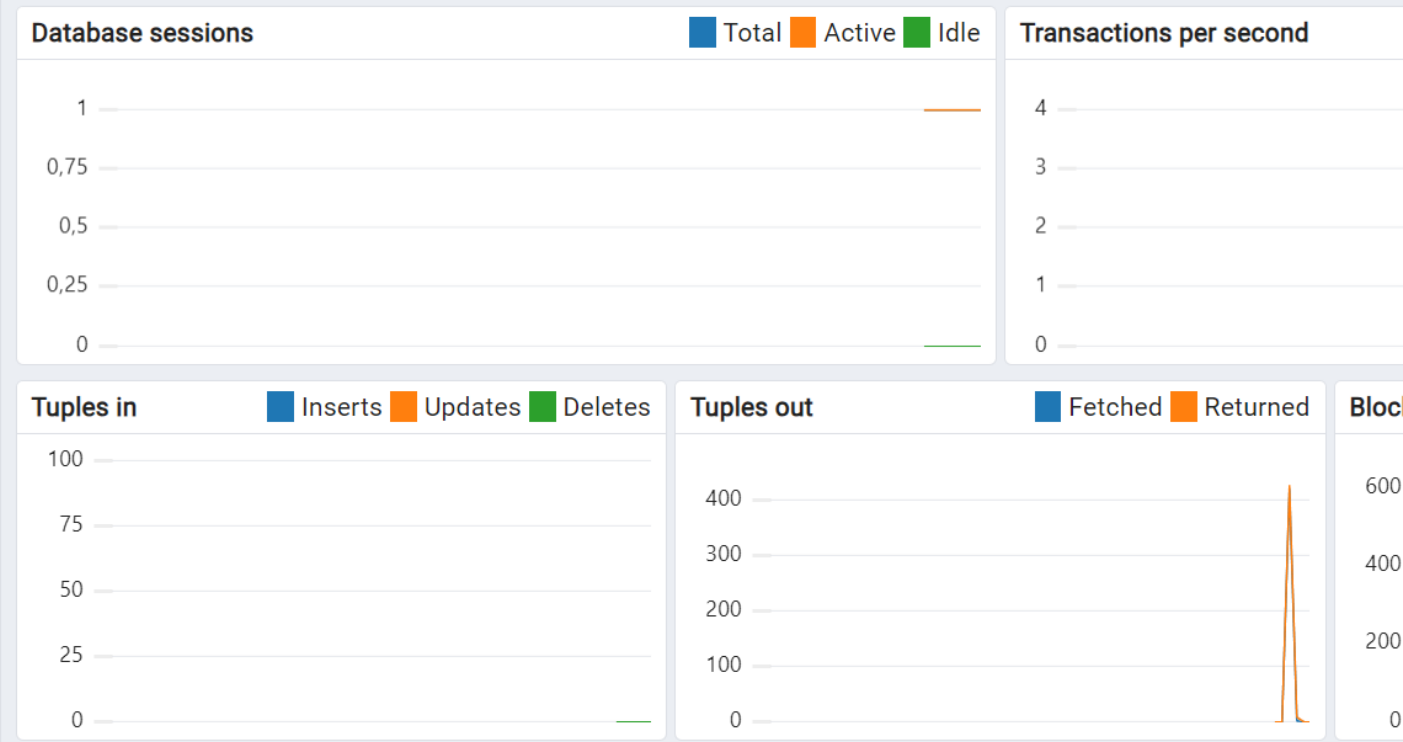
FTS Dictionaries

FTS Parsers

FTS Templates

Foreign Tables

Functions

TYPY DANYCH W SQL

Łańcuchy tekstowe

- CHARACTER (*długość*) – CHAR – łańcuch znaków o długości *długość*, wprowadzone krótsze łańcuchy są dopełniane spacjami.
- VARCHAR (*długość*)- CHARACTER VARYING / CHAR VARYING – łańcuch znaków o max. długości *długość*, krótsze łańcuchy nie są dopełniane spacjami.
- NVARCHAR / NATIONAL CHARACTER / NATIONAL CHARACTER VARYING – ciągi tekstowe w standardzie UNICODE

Łańcuchy bitowe

- BIT (*długość*) – łańcuch znaków o długości *długość*, wprowadzone krótsze łańcuchy są dopełniane spacjami.
- BIT VARYING (*długość*) – łańcuch znaków o maksymalnej długości *długość*.

TYPY DANYCH W SQL

Liczby dokładne

- NUMERIC – liczba dziesiętna
- DECIMAL - DEC – liczba dziesiętna
- INTEGER - INT – liczba całkowita, zakres ustalony przez system b.d.
- SMALLINT – liczba całkowita o mniejszym zakresie.

Liczby zmiennoprzecinkowe

- FLOAT (*rozdzielczość*) – liczba zmiennoprzecinkowa o rozdzielczości ustalonej przez użytkownika
- REAL (*długość*) – liczba zmiennoprzecinkowa o rozdzielczości ustalonej przez system b.d.
- DOUBLE PRECISION (*długość*) – liczba zmiennoprzecinkowa o największej precyzji.

TYPY DANYCH W SQL

Czas i data

- DATE – data zdefiniowana przez trzy liczby całkowite – rok (YEAR), miesiąc (MONTH) i dzień (DAY), YYYY-MM-DD.
- TIME (rozdzielczość) – czas zdefiniowany przez dwie liczby całkowite – godzina (HOUR), minuty (MINUTE) oraz liczbę dziesiętną sekund (SECOND), HH:MM:SS.SSSS (rozdzielczość)
- TIMESTAMP – połączenie DATE i TIME (DATETIME – tylko w MS SQL)

NULL

- NULL – wskazanie nieistnienia danej, nieporównywalne, wiele NULL-i może zostać potraktowane jak duplikat, są grupowane, ich obecność w wyrażeniach rzutuje na wynik wyrażenia równy NULL.

BLOB

- BLOB – Binary Large Object – dane binarne, np. zdjęcia. Nie podlegają interpretacji

Typy danych

TYP	[B]	ZAKRES	OPIS
INTEGER, INT, BIGINT, SMALLINT, TINYINT	4 8,2,1	-2 ³¹ do 2 ³¹ -1 -2,147,483,648 - 2,147,483,647	Liczby całkowite
DECIMAL (precyzja, skala) NUMERIC*	~ precy zji		Liczby dziesiętne, np. waluta: 100.15
FLOAT, REAL	Precy zja 4	-1.79E+308 :-2.23E-308, 2.23E-308 to 1.79E+308 - 3.40E + 38 to -1.18E – 38 1.18E - 38 to 3.40E + 38.	Liczby zmiennoprzecinkowe

NUMERIC ma stałą precyzję, DECIMAL – może mieć większą, niż potrzebuje projektant (związane z wydajnością szbd, w części szbd te typy są równoważne)

Typy danych

TYP	[B]	ZAKRES	OPIS
CHAR CHAR(20)	1 20	Jeden znak ASCII Tablica 20 znaków ASCII	Jeden znak Dokładnie 20 znaków, dopełniane spacjami
VARCHAR(_X_)	1B - 2GB	Tablica znaków ASCII	Dowolna liczba znaków, ograniczona przez _X_
NVARCHAR(_X_)	2B - 2GB	Tablica znaków UNICODE	Można składować tekst w znakach narodowych
DATE, TIME, DATETIME	10B,..	Np. tekstowo YYYY-MM-DD	czas
BLOB CLOB	Np. do 2GB	Blok binarny Blok tekstowy	Np. na zdjęcia Np. na strony

Rzutowanie

Konwersje niejawne – dozwolone przez system bazy danych.

W przypadku wyrażeń składających się z różnych typów danych, jeżeli możliwa jest konwersja niejawna, to zostanie ona przeprowadzona do najbardziej złożonego typu z użytych typów danych.

Konwersje jawne – konwersje wymuszone przez użytkownika przy pomocy funkcji `CAST()`. Można dokonywać zmiany liczb (np. dziesiętnych na zmiennoprzecinkowe, zmiennoprzecinkowych na całkowite z utratą części ułamkowej). Podczas operacji zmiany typu danych może zaistnieć błąd – np. nieprawidłowa zawartość tekstu czy przekroczenie zakresu.

Składnia: `CAST ( dana_źródłowa AS typ_wyjściowy )`

Przykład: [kolumna: `speed` `INT`]

```
SELECT AVG(speed) FROM TrasyKaretek;
```

```
SELECT AVG(CAST (speed AS DECIMAL(5,2))) FROM ..
```

Operator

- **Operatory arytmetyczne**

W SQL dostępne są proste operatory arytmetyczne {+, -, +, -, *, /},

- **Operatory logiczne**

W SQL dostępne są operatory logiczne NOT , AND, OR.

- **Operacje na łańcuchach tekstowych**

W SQL operacji na tekstach można dokonać poprzez użycie:

- operatora złączenia łańcuchów tekstowych ||, (w MySQL jest to odpowiednik OR; w MS Access operator +)
- zbioru funkcji do operacji na tekstach: { CONCAT(), SUBSTRING(), UPPER(), LOWER(), TRIM(), CHARACTER_LENGTH(), POSITION(), ... }

- **Kolejność wykonywania działań**

Kolejność wykonywania operacji jest wyznaczana w oparciu o priorytet operatora. W przypadku dwóch takich samych operatorów kolejność jest wyznaczana w oparciu o wiązanie (od lewej do prawej). Zmianę kolejności wykonywania operacji można wykonać przy pomocy nawiasów ().

priorytet operatora	
+, - (znak)	
*, /	
+, -	
<, <=, =, >, >=, <>, <=>	
NOT	
AND	
OR	

SQL – tworzenie schematów

Polecenie CREATE TABLE służy do tworzenia tabel. Jego składnia jest następująca:

```
CREATE TABLE nazwatabeli ( kol1 typdanych1 [atrybuty1],  
    kol2 typdanych1 [atrybuty2] ...)
```

Wśród atrybutów mogą się znaleźć:

- PRIMARY KEY – atrybut wchodzi w skład klucza podstawowego,
- FOREIGN KEY ... REFERENCES – atrybut wchodzi w skład klucza obcego,
- NOT NULL – krotki nie mogą w danej kolumnie zawierać wartości NULL
- UNIQUE – w danej kolumnie dozwolone są tylko unikalne wartości,
- CHECK – pozwala na wprowadzanie danych spełniających zadane warunki,
- DEFAULT – określa wartość domyślną dla danej kolumny,
- CONSTRAINT – określa nazwę atrybutu – pomocne w tworzeniu kluczy złożonych, unikalności w obrębie kilku kolumn.

Przykłady:

```
CREATE TABLE Prosta (Wymagany INT NOT NULL, Domyślny INT DEFAULT 7,  
    Unikalny INT UNIQUE );
```

```
CREATE TABLE ZlozonaUnikalnosc (Rh CHAR(1), Oab CHAR(2), CONSTRAINT Grp  
    UNIQUE (Rh, Oab));
```

```
CREATE TABLE ZWarunkiem (Ograniczony INT CHECK ( Ograniczony > 100 ) );
```

SQL – tworzenie schematów

Klucz główny prosty

```
CREATE TABLE GlProsty (danap INT PRIMARY KEY);
```

Klucz główny złożony

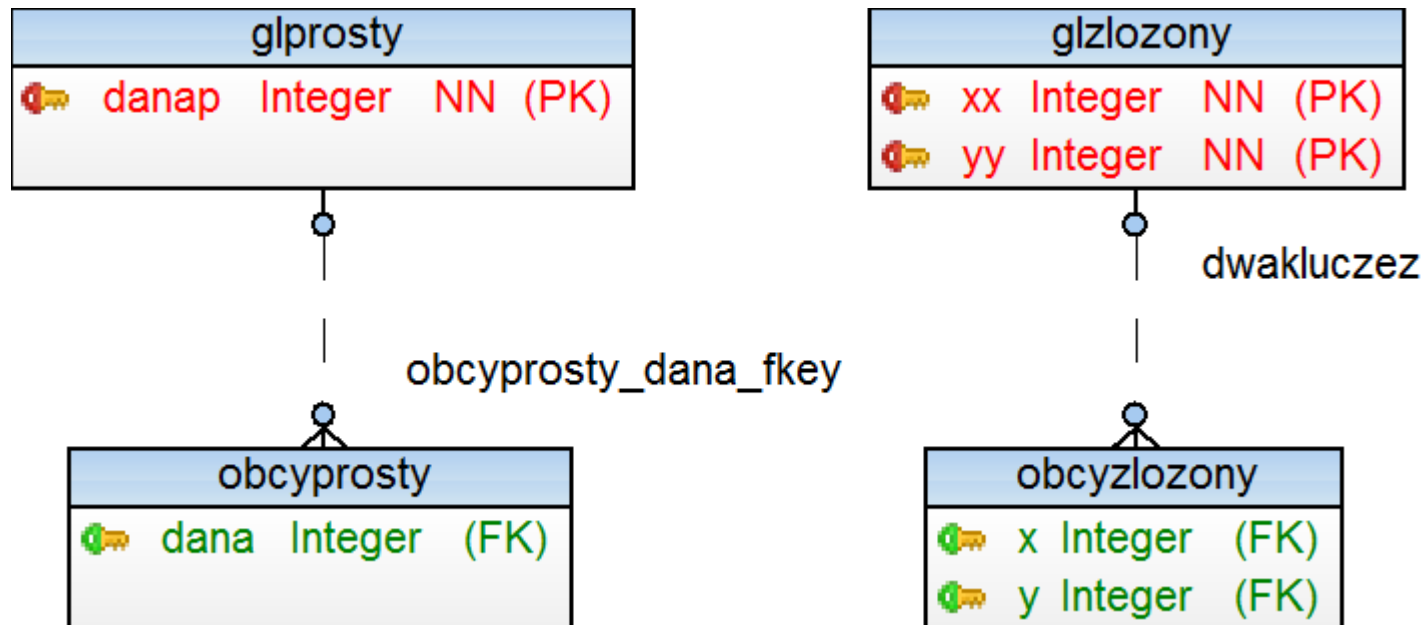
```
CREATE TABLE GlZlozony(xx INT, yy INT,  
                        CONSTRAINT klucz_xxyy PRIMARY KEY (xx, yy));
```

Klucz obcy prosty

```
CREATE TABLE ObcyProsty (dana INT REFERENCES GlProsty(danap) );
```

Klucz obcy złożony

```
CREATE TABLE ObcyZlozony ( x INT, y INT, CONSTRAINT dwakluczez  
                          FOREIGN KEY (x, y) REFERENCES GlZlozony (xx,yy) );
```


SQL – tworzenie schematów

Klucz główny prosty

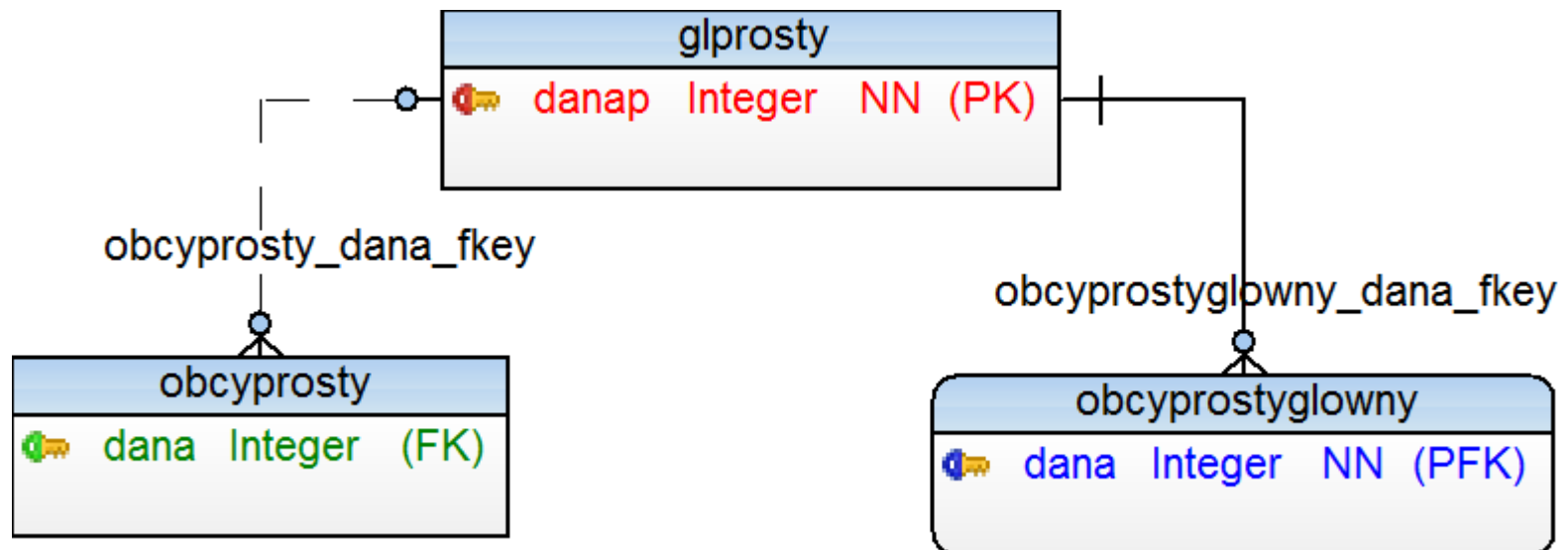
```
CREATE TABLE GlProsty (danap INT PRIMARY KEY);
```

Klucz obcy prosty

```
CREATE TABLE ObcyProsty (dana INT REFERENCES GlProsty(danap) );
```

Klucz obcy prosty jako klucz główny (1:1)

```
CREATE TABLE ObcyProstyGlowny (dana INT PRIMARY KEY REFERENCES  
                                GlProsty(danap) );
```


SQL – tworzenie schematów

Klucz główny złożony

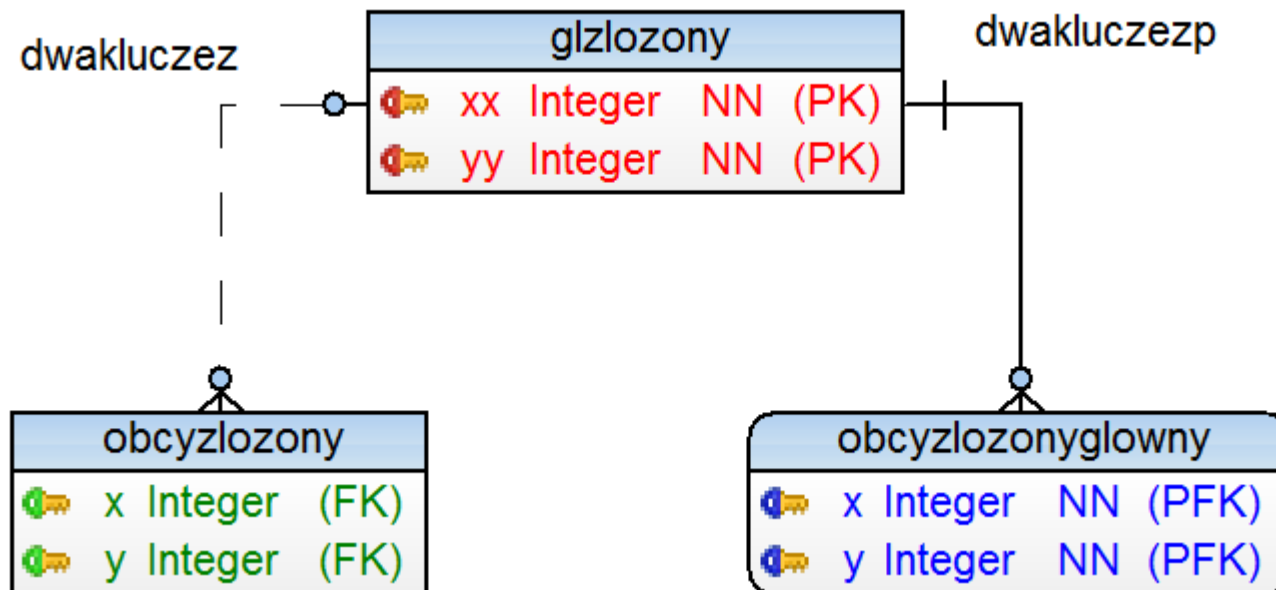
```
CREATE TABLE Glzlozony(xx INT, yy INT,  
                        CONSTRAINT klucz_xxyy PRIMARY KEY (xx, yy));
```

Klucz obcy złożony

```
CREATE TABLE ObcyZlozony ( x INT, y INT, CONSTRAINT dwakluczez  
                           FOREIGN KEY (x, y) REFERENCES Glzlozony (xx,yy) );
```

Klucz obcy złożony jako klucz główny

```
CREATE TABLE ObcyZlozonyGlowny ( x INT, y INT,  
                                  CONSTRAINT dwakluczezp FOREIGN KEY (x, y) REFERENCES Glzlozony (xx,yy),  
                                  CONSTRAINT klucz_pk PRIMARY KEY (x, y) );
```


SQL – tworzenie schematów

Klucz główny prosty

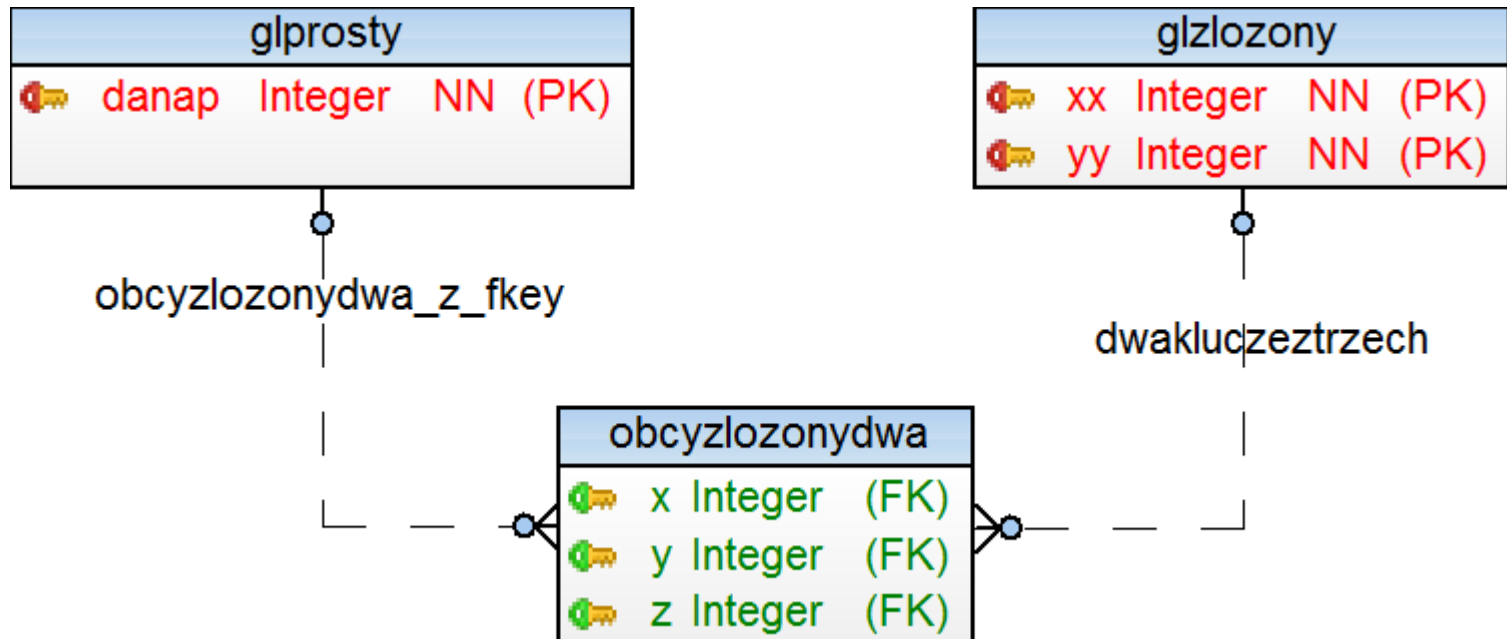
```
CREATE TABLE G1Prosty (danap INT PRIMARY KEY);
```

Klucz główny złożony

```
CREATE TABLE G1Zlozony(xx INT, yy INT,  
                        CONSTRAINT klucz_xxyy PRIMARY KEY (xx, yy));
```

Klucze obce prosty i złożony

```
CREATE TABLE ObcyZlozonyDwa ( x INT, y INT, z INT REFERENCES  
                             G1Prosty(danap), CONSTRAINT dwakluczeztrzech FOREIGN KEY (x, y)  
                             REFERENCES G1Zlozony (xx,yy) );
```


Zmiana schematu – ALTER/DROP

Polecenie **ALTER TABLE** modyfikuje schemat relacji. Składnia:

```
ALTER TABLE nazwatabeli akcja_modyfikująca
```

gdzie akcja modyfikująca to:

- ADD [COLUMN] nazwakolumny typdanych
- DROP COLUMN nazwakolumny
- ADD atrybut
- DROP CONSTRAINT atrybut

Przykład:

```
ALTER TABLE G1Prosty ADD dodatkowakolumna INT;
```

```
ALTER TABLE tabela ADD PRIMARY KEY (id_elementu1, data);
```

DROP TABLE usuwa wybraną tabelę z bazy

```
DROP TABLE tabela;
```

SELECT INTO / CREATE AS

Przy pomocy konstrukcji SELECT INTO można utworzyć nową tabelę, zawierającą kolumny określone w instrukcji SELECT, wchodzące w skład jednej lub więcej tabel. Nowa tabela od razu jest zapełniana danymi.

Modyfikacja danych (DML)

INSERT

Instrukcja INSERT powoduje wpisanie wiersza danych do bazy. Jej składnia jest następująca:

```
INSERT INTO tabela (kol1, kol2, ...) VALUES (w1, w2, ...);
```

UPDATE

Polecenie UPDATE modyfikuje zawartość wybranych atrybutów krotek, które spełniają zadany warunek. Składnia polecenia UPDATE:

```
UPDATE tabela SET atrybut = wartosc [WHERE warunek];
```

Przykład:

```
UPDATE Wspolrzedne SET x = x + 2, y = 3 WHERE x > 0 AND y > 0;
```

DELETE

Instrukcja DELETE służy do usuwania całych wierszy z bazy w oparciu o warunek (lub wszystkich, jeśli nie jest podany). Składnia jej jest następująca:

```
DELETE FROM tabela [WHERE warunek];
```

TRUNCATE - usuwa całą zawartość tabeli nie sprawdzając warunków i nie angażując zasobów, np.:

```
TRUNCATE TABLE tabela;
```

INSERT INTO ...

```
CREATE TABLE dane (id_danych INT PRIMARY KEY, liczba DECIMAL(5,2), tekst VARCHAR(100));
```

```
-- wpisanie danych wg zadanej listy atrybutow
```

```
INSERT INTO dane (id_danych, liczba, tekst) VALUES (1, 1.0, 'pierwszy');
```

```
-- wpisanie danych zgodnie z lista atrybutow
```

```
INSERT INTO dane VALUES (2, 2.0, 'drugi');
```

```
-- wpisanie danych wg zadanej listy atrybutow (niepełnej)
```

```
INSERT INTO dane (id_danych, tekst) VALUES (3, 'nieokreslony');
```

```
-- wpisanie grupy wartosci
```

```
INSERT INTO dane VALUES (4, 3.3, 'trzeci'), (5, 4.4, 'czwarty'), (6, 5.55, 'piaty');
```

```
-- odrzuci wpis ze względu na naruszenie unikalności klucza
```

```
INSERT INTO dane VALUES (6, 6.66, 'szesty powt klucza');
```

```
-- zaokragli dane
```

```
INSERT INTO dane VALUES (7, 7.777, 'siódmy');
```

```
-- odrzuci obie wartości, mimo że tylko jedna narusza klucz
```

```
INSERT INTO dane VALUES (6, 6.66, 'szesty powt klucza'), (8, 8.88, 'osmy');
```

```
bd=> SELECT * FROM dane;
```

id_danych	liczba	tekst
1	1.00	pierwszy
2	2.00	drugi
3		nieokreslony
4	3.30	trzeci
5	4.40	czwarty
6	5.55	piaty
7	7.78	siódmy

```
(7 rows)
```

UPDATE

```
bd=> SELECT * FROM dane;
  id_danych | liczba |  tekst
-----+-----+-----
      1 |    1.00 | pierwszy
      2 |    2.00 | drugi
      3 |         | nieokreslony
      4 |    3.30 | trzeci
      5 |    4.40 | czwarty
      6 |    5.55 | piaty
      7 |    7.78 | siodmy
(7 rows)
```

-- zmiana wszystkich krotek (7)

```
bd=> UPDATE dane SET liczba = liczba*10;
```

UPDATE 7

```
bd=> SELECT * FROM dane;
  id_danych | liczba |  tekst
-----+-----+-----
      1 |   10.00 | pierwszy
      2 |   20.00 | drugi
      3 |         | nieokreslony
      4 |   33.00 | trzeci
      5 |   44.00 | czwarty
      6 |   55.50 | piaty
      7 |   77.80 | siodmy
(7 rows)
```

-- zmiana wybranego podzbioru krotek (2)

```
bd=> UPDATE dane SET liczba = liczba + 3 WHERE liczba < 30;
```

UPDATE 2

```
bd=> SELECT * FROM dane;
  id_danych | liczba |  tekst
-----+-----+-----
      3 |         | nieokreslony
      4 |   33.00 | trzeci
      5 |   44.00 | czwarty
      6 |   55.50 | piaty
      7 |   77.80 | siodmy
      1 |   13.00 | pierwszy
      2 |   23.00 | drugi
(7 rows)
```

-- zmiana dokładnie wskazanej krotki (PK)

```
bd=> UPDATE dane SET liczba = 100
      WHERE id_danych = 3;
```

UPDATE 1

```
bd=> SELECT * FROM dane;
  id_danych | liczba |  tekst
-----+-----+-----
      4 |   33.00 | trzeci
      5 |   44.00 | czwarty
      6 |   55.50 | piaty
      7 |   77.80 | siodmy
      1 |   13.00 | pierwszy
      2 |   23.00 | drugi
      3 |  100.00 | nieokreslony
(7 rows)
```

SEQUENCE

```
CREATE TABLE tabela (id_wiersza INT, wartosc INT);
```

```
CREATE SEQUENCE tabela_s_id_wiersza START 1 INCREMENT 1;
```

```
CREATE SEQUENCE tabela_s_wartosc START 10 INCREMENT 10;
```

```
INSERT INTO tabela(id_wiersza) VALUES (nextval('tabela_s_id_wiersza'));
```

```
INSERT INTO tabela(id_wiersza) VALUES (nextval('tabela_s_id_wiersza'));
```

```
INSERT INTO tabela(id_wiersza) VALUES (nextval('tabela_s_id_wiersza'));
```

```
bd=> SELECT * FROM tabela;
```

id_wiersza	wartosc
1	
2	
3	

(3 rows)

```
bd=> UPDATE tabela SET wartosc = nextval('tabela_s_wartosc');
```

```
UPDATE 3
```

```
bd=> SELECT * FROM tabela;
```

id_wiersza	wartosc
1	10
2	20
3	30

(3 rows)

```
bd=> SELECT currval('tabela_s_wartosc'), currval('tabela_s_wartosc'),
```

```
nextval('tabela_s_wartosc'), nextval('tabela_s_wartosc');
```

currval	currval	nextval	nextval
30	30	40	50

(1 row)

Dane czasowe

```
bd=> SELECT CURRENT_DATE;
```

```
current_date
```

```
-----
```

```
2025-03-24
```

```
(1 row)
```

```
bd=> CREATE TABLE dane_czasowe(data DATE, czas TIME, lacznie TIMESTAMP);
```

```
CREATE TABLE
```

```
bd=> INSERT INTO dane_czasowe VALUES('2000-01-07', '11:30', '2000-01-07 11:30');
```

```
INSERT 0 1
```

```
bd=> INSERT INTO dane_czasowe VALUES(CURRENT_DATE, CURRENT_TIME,
```

```
CURRENT_TIMESTAMP);
```

```
INSERT 0 1
```

```
bd=> SELECT * FROM dane_czasowe;
```

```
data      |      czas      |      lacznie
```

```
-----+-----+-----
```

```
2000-01-07 | 11:30:00      | 2000-01-07 11:30:00
```

```
2025-03-24 | 11:46:59.95325 | 2025-03-24 11:46:59.95325
```

```
(2 rows)
```

Zapytanie SELECT

Zapytanie SELECT służy do wybierania danych z jednej lub wielu tabel, spełniających odpowiednie warunki i sformatowanych w odpowiedni sposób.

Składnia polecenia jest następująca:

```
SELECT    wybrane_kolumny
FROM tabela1 [,tabela2, ...]
[JOIN [<TYP_ZLACZENIA>]]
[WHERE warunek_wybierania]
[GROUP BY kolumna_agrupwania1 [,kolumna_grupowania2, ...] ]
[HAVING warunek_filtrowania_grupy]
[ORDER BY kol_sortowania1 [ASC DESC] [, kolumna_sortowania2,...] ]
;
```

Zapytanie SELECT

Wyświetlanie pełnej zawartości tabeli:

```
SELECT * FROM tabela;
```

Wyświetlanie wybranych kolumn tabeli (projekcja):

```
SELECT kolumna1, kolumna2 FROM tabela;
```

Wyświetlanie krotek bez duplikatów:

```
SELECT DISTINCT * FROM tabela;
```

Sortowanie wyświetlanych wyników:

do sortowania wyników zapytania służy opcja ORDER BY. Wartości NULL są traktowane specyficznie dla danej implementacji bazy danych.

```
SELECT * FROM tabela ORDER BY kolumna1 DESC, kolumna2 ASC;
```

Zapytanie SELECT

Warunek wybierania (opcjonalny) określa się przy pomocy słowa kluczowego WHERE. W warunku tym można stosować operatory arytmetyczne, logiczne, tekstowe oraz specjalne konstrukcje, ułatwiające wyszukiwanie.

```
SELECT * FROM tabela WHERE kolumna1 > 100;
```

```
SELECT * FROM tabela WHERE kolumna1 > 100 OR kolumna2 < 300;
```

```
SELECT * FROM tabela WHERE (kolumna1 > 100 OR kolumna2 < 300) AND kolumna 3 <> 0;
```

Sprawdzanie obecności wartości atrybutu: **IS NULL / IS NOT NULL**

```
SELECT * FROM tabela WHERE data_obrony IS NULL AND data_odejscia IS NOT NULL;
```

Sprawdzanie obecności atrybutu w liście wartości:

```
SELECT * FROM tabela WHERE liczba IN (1,2,3,5,7,11,13,17,19);
```

Sprawdzanie zakresu wartości atrybutu (przedział domknięty):

```
SELECT * FROM tabela WHERE liczba BETWEEN 100 AND 200;
```


Zapytanie SELECT

Tworzenie aliasów kolumn:

```
CREATE TABLE wpłaty (id_wpłaty INT, kwota DECIMAL(8,2));  
INSERT INTO wpłaty VALUES(1, 10.0);  
INSERT INTO wpłaty VALUES(2, 20.0);
```

```
SELECT id_wpłaty AS numer,  
       kwota AS wartosc,  
       kwota*0.23 AS „wysokosc podatku”,  
       0.23 AS podatek  
FROM wpłaty WHERE kwota > 15;
```

numer	wartosc	wysokosc podatku	podatek
2	20.00	4.6000	0.23

(1 row)

Zapytanie SELECT

Operacje na tekstach:

```
SELECT * WHERE marka BETWEEN 'Dacia' AND 'Ford' ;
```

Operator dopasowywania wzorca:

LIKE:

% - dowolny podciąg znaków, także pusty,

_ - dowolny pojedynczy znak.

```
SELECT * FROM ksiazki WHERE tytul LIKE '%SQL%';
```

```
SELECT * FROM spistresci WHERE rozdzial LIKE '_ Postac normalna';
```

```
SELECT * FROM linie WHERE nrautobusu LIKE '6__';
```

OPERACJE AGREGUJĄCE

Standard SQL określa następujące funkcje agregujące:

- MIN(wyrażenie)** – wyznacza minimum danego atrybutu z krotek wg określonego wyrażenia,
- MAX(wyrażenie)** – wyznacza maksimum danego atrybutu z krotek wg określonego wyrażenia,
- SUM(wyrażenie)** – wyznacza sumę danego atrybutu z krotek wg określonego wyrażenia,
- AVG(wyrażenie)** – wyznacza średnią wartość danego atrybutu z krotek wg określonego wyrażenia,
- COUNT(wyrażenie)** – wyznacza liczbę niepustych dla danych atrybutów krotek,

`wyrażenie` – jest wyrażeniem (np. arytmetycznym!) opartym o nazwę kolumny (kolumn).

COUNT (*) - dotyczy także wartości NULL (bezwzględnie wszystkich krotek w tabeli)

Zapytania z funkcjami agregującymi zwracają wartości liczbowe (skalar, wektor). Składnia takich zapytań wymaga, aby owe funkcje występowały jako jedyne cele zapytania SELECT (nie mogą być wyświetlane wraz z atrybutami relacji, chyba, że z grupowanymi).

```
bd=# SELECT AVG(liczba) FROM rozneliczby;
      avg
-----
22230.000000000000
(1 row)
```

OPERACJE AGREGUJĄCE

```
bd=# SELECT AVG(liczba), MIN(liczba) FROM rozneliczby;
      avg          | min
-----+-----
 22230.000000000000 |  50
(1 row)
```

```
bd=# SELECT *, AVG(liczba) FROM rozneliczby;
BLAD:  kolumna "rozneliczby.liczba" musi wystepowac w klauzuli GROUP BY lub
       byc uzyta w funkcji agregujacej at character 8
LINE 1: select *, AVG(liczba) from rozneliczby;
              ^
```

```
bd=# SELECT COUNT(*) from rozneliczby;
 count
-----
      5
(1 row)
```

OPERACJE AGREGUJĄCE

```
test(a INT, b INT)
```

```
=> SELECT * FROM test;
```

a	b
1	2
2	4
6	8
2	

(4 rows)

```
=> SELECT MIN (a) FROM test;
```

min
1

(1 row)

```
=> SELECT MIN (2*a) FROM test;
```

min
2

(1 row)

```
=> SELECT MIN (2*a) , AVG(b)  
FROM test;
```

min	avg
2	4.6666666666666667

(1 row)

```
=> SELECT COUNT (*) FROM test;
```

count
4

(1 row)

```
=> SELECT COUNT (a) FROM test;
```

count
4

(1 row)

```
=> SELECT COUNT (b) FROM test;
```

count
3

(1 row)

```
=> SELECT COUNT (a*b) FROM test;
```

count
3

(1 row)

GRUPOWANIE DANYCH

Opcja **GROUP BY** `atrybut` wydziela logiczną grupę krotek o tej samej wartości kolumny `atrybut` i pozwala przeprowadzić na tej grupie operacje agregujące dla innych atrybutów.

- atrybut może być kolumną lub listą kolumn,
- dla każdej wartości kolumny atrybut zwracany jest tylko jeden wiersz,
- jeśli w kolumnie atrybut znajduje się NULL, to w wyniku pojawia się wiersz dla wartości NULL,
- wyświetlane w zapytaniu mogą być tylko te atrybuty, które podlegają grupowaniu albo agregacji (inaczej nie wiadomo, jaka wartość miałaby reprezentować atrybut),

Dodatkowa selekcja grupowania odbywa się poprzez opcję **HAVING**. Polecenie to pozwala określić dodatkowy warunek, który musi spełnić krotka grupy, aby pojawiła się w wyniku zapytania.

Kolejność filtrowania: `FROM / JOIN` $\rightarrow$ `GROUP BY` $\rightarrow$ `HAVING`

GRUPOWANIE DANYCH

```
CREATE TABLE
    pracownicy(id_pr INT, plec CHAR, miasto VARCHAR(20), pensja DECIMAL(10,2));
```

```
INSERT INTO pracownicy VALUES(1, 'M', 'Krakow', 2000.00);
INSERT INTO pracownicy VALUES(2, 'K', 'Krakow', 3000.00);
INSERT INTO pracownicy VALUES(3, 'K', 'Krakow', 2000.00);
INSERT INTO pracownicy VALUES(4, 'K', 'Warszawa', 2800.00);
INSERT INTO pracownicy VALUES(5, 'M', 'Warszawa', 3000.00);
INSERT INTO pracownicy VALUES(6, 'm', 'Warszawa', 3100.00);
```

```
SELECT * FROM pracownicy;
```

id_pr	plec	miasto	pensja
1	M	Krakow	2000.00
2	K	Krakow	3000.00
3	K	Krakow	2000.00
4	K	Warszawa	2800.00
5	M	Warszawa	3000.00
6	m	Warszawa	3100.00

(6 rows)

```
SELECT *, AVG(pensja) FROM pracownicy GROUP BY miasto;
```

BLAD: kolumna "pracownicy.id_pr" musi wystepowac w klauzuli GROUP BY lub byc uzyta w funkcji agregujacej at character 8

LINE 1: SELECT *, AVG(pensja) FROM pracownicy GROUP BY miasto;

^

GRUPOWANIE DANYCH

```
SELECT miasto, AVG(pensja) FROM pracownicy GROUP BY miasto;
```

miasto	avg
Krakow	2333.3333333333333333
Warszawa	2966.666666666666667

(2 rows)

```
SELECT plec, AVG(pensja), COUNT(*) FROM pracownicy GROUP BY plec;
```

plec	avg	count
m	3100.0000000000000000	1
K	2600.0000000000000000	3
M	2500.0000000000000000	2

(3 rows)

```
SELECT UPPER(plec), AVG(pensja), COUNT(pensja) FROM pracownicy GROUP BY UPPER(plec);
```

upper	avg	count
K	2600.0000000000000000	3
M	2700.0000000000000000	3

(2 rows)

```
SELECT plec, AVG(pensja), COUNT(*) FROM pracownicy GROUP BY plec HAVING COUNT(plec)>1;
```

plec	avg	count
K	2600.0000000000000000	3
M	2500.0000000000000000	2

(2 rows)

GRUPOWANIE DANYCH

```
SELECT UPPER(plec), miasto, AVG(pensja), COUNT(pensja) FROM pracownicy GROUP BY  
UPPER(plec), miasto;
```

upper	miasto	avg	count
M	Krakow	2000.0000000000000000	1
M	Warszawa	3050.0000000000000000	2
K	Krakow	2500.0000000000000000	2
K	Warszawa	2800.0000000000000000	1

(4 rows)

```
SELECT UPPER(plec), miasto, AVG(pensja), COUNT(pensja) FROM pracownicy GROUP BY  
miasto, UPPER(plec);
```

upper	miasto	avg	count
M	Krakow	2000.0000000000000000	1
M	Warszawa	3050.0000000000000000	2
K	Warszawa	2800.0000000000000000	1
K	Krakow	2500.0000000000000000	2

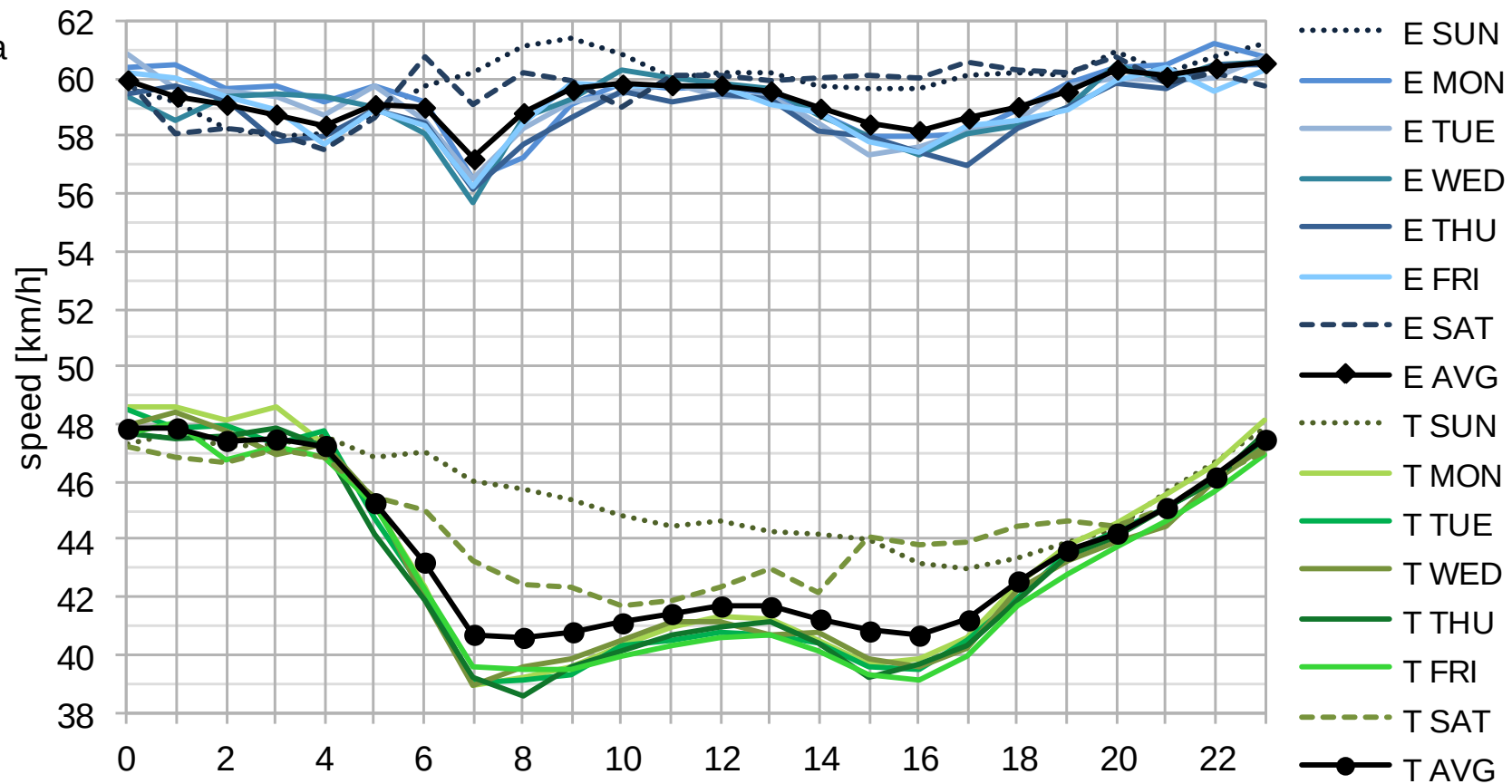
(4 rows)

```
SELECT UPPER(plec), miasto, AVG(pensja), COUNT(pensja) FROM pracownicy GROUP BY  
miasto, UPPER(plec) HAVING COUNT(plec) > 1;
```

upper	miasto	avg	count
M	Warszawa	3050.0000000000000000	2
K	Krakow	2500.0000000000000000	2

(2 rows)

Przykład grupowania

SELECT

kogut,

DATEPART(WEEKDAY, **time**) as **dzientyg,**

DATEPART(HOUR, **time**) as **godzina,**

AVG(CAST (**speed** AS DECIMAL(5,2)))

FROM karetkiGPS WHERE **speed** > 0

GROUP BY **kogut,** DATEPART(WEEKDAY, **time**), DATEPART(HOUR, **time**)

ORDER BY **kogut,** DATEPART(WEEKDAY, **time**), DATEPART(HOUR, **time**);

Złączenia

=> **SELECT** tabA.atr1, tabA.atr2, tabB.atr1, tabB.atr3 **FROM** tabA, tabB;

albo

=> **SELECT** * **FROM** tabA, tabB;

albo

=> **SELECT** * **FROM** tabA **CROSS JOIN** tabB;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	10	2	200
1	15	1	100
1	15	2	200
2	20	1	100
2	20	2	200
3	30	1	100
3	30	2	200

(8 rows)

tabA(atr1 INT, atr2 INT);

=> **SELECT** * **FROM** tabA;

atr1	atr2
------	------

1	10
1	15
2	20
3	30

(4 rows)

tabB(atr1 INT, atr3 INT);

=> **SELECT** * **FROM** tabB;

atr1	atr3
------	------

1	100
2	200

(2 rows)

Złączenia

=> **SELECT * FROM** tabA, tabB **WHERE** tabA.atr1 = tabB.atr1;

albo

=> **SELECT * FROM** tabA **INNER JOIN** tabB **ON** tabA.atr1 = tabB.atr1;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	15	1	100
2	20	2	200

(3 rows)

=> **SELECT * FROM** tabA **NATURAL JOIN** tabB;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	15	1	100
2	20	2	200

(3 rows)

tabA(atr1 INT, atr2 INT);

=> **SELECT * FROM** tabA;

atr1	atr2
1	10
1	15
2	20
3	30

(4 rows)

tabB(atr1 INT, atr3 INT);

=> **SELECT * FROM** tabB;

atr1	atr3
1	100
2	200

(2 rows)

=> **SELECT * FROM** tabA **LEFT OUTER JOIN** tabB **ON** tabA.atr1 = tabB.atr1;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	15	1	100
2	20	2	200
3	30		

(4 rows)

tabA(atr1 INT, atr2 INT);

=> **SELECT * FROM** tabA;

atr1	atr2
1	10
1	15
2	20
3	30

(4 rows)

=> **SELECT * FROM** tabA **RIGHT OUTER JOIN** tabB **ON** tabA.atr1 = tabB.atr1;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	15	1	100
2	20	2	200

(3 rows)

tabB(atr1 INT, atr3 INT);

=> **SELECT * FROM** tabB;

atr1	atr3
1	100
2	200

(2 rows)

=> **SELECT * FROM** tabA **FULL OUTER JOIN** tabB **ON** tabA.atr1 = tabB.atr1;

atr1	atr2	atr1	atr3
1	10	1	100
1	15	1	100
2	20	2	200
3	30		

(4 rows)

Złączenia

```
-- nazwy atrybutow rozne, celem przejrzystosci - bez kluczy
```

```
CREATE TABLE Producenci(id_producenta INT, nazwa_producenta VARCHAR(30));
```

```
CREATE TABLE Produkty(id_produktu INT, producent INT, nazwa_produktu VARCHAR(30));
```

```
INSERT INTO Producenci VALUES(1, 'Predom Polar');
```

```
INSERT INTO Producenci VALUES(2, 'Domgos');
```

```
INSERT INTO Produkty VALUES(3, 1, 'Pralka PS 663');
```

```
INSERT INTO Produkty VALUES(3, 2, 'Latarka');
```

```
bd=> SELECT * FROM Producenci INNER JOIN Produkty ON (id_producenta = producent);
```

id_producenta	nazwa_producenta	id_produktu	producent	nazwa_produktu
1	Predom Polar	3	1	Pralka PS 663
2	Domgos	3	2	Latarka

(2 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Producenci NATURAL JOIN Produkty;
```

id_producenta	nazwa_producenta	id_produktu	producent	nazwa_produktu
1	Predom Polar	3	1	Pralka PS 663
1	Predom Polar	3	2	Latarka
2	Domgos	3	1	Pralka PS 663
2	Domgos	3	2	Latarka

(4 rows)

Złączenia

```
-- nazwy atrybutow zgodne, celem przejrzystosci - bez kluczy
CREATE TABLE Producenci(id_producenta INT, nazwa_producenta VARCHAR(30));
CREATE TABLE Produkty(id_produktu INT, id_producenta INT, nazwa_produktu
VARCHAR(30));
```

```
INSERT INTO Producenci VALUES(1, 'Predom Polar');
INSERT INTO Producenci VALUES(2, 'Domgos');
INSERT INTO Produkty VALUES(3, 1, 'Pralka PS 663');
INSERT INTO Produkty VALUES(3, 2, 'Latarka');
```

```
bd=> SELECT * FROM Producenci NATURAL JOIN Produkty;
```

id_producenta	nazwa_producenta	id_produktu	nazwa_produktu
1	Predom Polar	3	Pralka PS 663
2	Domgos	3	Latarka

(2 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Producenci INNER JOIN Produkty ON (id_producenta =
id_producenta);
```

BLAD: odnosnik kolumny "id_producenta" jest niejednoznaczny at character 50

LINE 1: SELECT * FROM Producenci INNER JOIN Produkty ON (id_producent...

```
-- dostep kropkowy
```

```
bd=> SELECT * FROM Producenci INNER JOIN Produkty
ON (Producenci.id_producenta = Produkty.id_producenta);
```

id_producenta	nazwa_producenta	id_produktu	id_producenta	nazwa_produktu
1	Predom Polar	3	1	Pralka PS 663
2	Domgos	3	2	Latarka

(2 rows)

Autozłączenie

```
CREATE TABLE Dziesiec(cyfra INT); -- zlaczenie wielokrotne tej samej tabeli
```

```
INSERT INTO Dziesiec VALUES (0);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (1);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (2);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (3);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (4);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (5);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (6);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (7);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (8);
INSERT INTO Dziesiec VALUES (9);
```

```
SELECT dziesiatki.cyfra * 10 + jednostki.cyfra AS liczba
      FROM Dziesiec dziesiatki, Dziesiec jednostki;
```

albo

```
SELECT dziesiatki.cyfra * 10 + jednostki.cyfra AS "liczba"
      FROM Dziesiec dziesiatki CROSS JOIN Dziesiec jednostki;
```

```
bd=>SELECT dziesiatki.cyfra * 10 + jednostki.cyfra AS liczba FROM Dziesiec
dziesiatki, Dziesiec jednostki;
```

liczba

0

1

2

...

98

99

(100 rows)

Działania na zbiorach

SQL umożliwia działania proste na parach tabel. Ciągi atrybutów muszą odpowiadać sobie pod względem typów.

Suma:

```
SELECT  atr1,...,atrN FROM tabA  UNION [ALL]  SELECT  atr1,...,atrN FROM tabB;
```

Różnica:

```
SELECT  atr1,...,atrN FROM tabA  EXCEPT  SELECT  atr1,...,atrN FROM tabB;
```

Iloczyn:

```
SELECT  atr1,...,atrN FROM tabA  INTERSECT  SELECT  atr1,...,atrN FROM tabB;
```

Zagnieżdżenia

W języku SQL jest możliwe zagnieżdżanie zapytań – umieszczanie zapytań (podzapytań) wewnątrz innych zapytań.

```
SELECT cena FROM tabela WHERE cena > (SELECT AVG(cena) FROM tabela) ;
```

Cechy podzapytania:

- musi być ujęte w nawiasy i nie może być zakończone średnikiem,
- przeważnie występuje we frazie WHERE,
- może być też umieszczone we frazach: SELECT, FROM, HAVING,
- może zawierać odwołania do kolumn wymienionych w zapytaniu zewnętrznym.

```
SELECT peselpracownika FROM zatrudnienie WHERE pensja <  
(SELECT dochody FROM pracownicy WHERE pesel = peselpracownika) ;
```

tutaj: zatrudnienie (peselpracownika, pensja) , pracownicy (pesel, dochody)

zapytanie zewnętrzne nie może zawierać kolumn tabel wymienionych jedynie w podzapytaniach

```
SELECT peselpracownika FROM zatrudnienie  
WHERE peselpracownika = pesel AND pensja <  
(SELECT dochody FROM pracownicy WHERE pesel = peselpracownika) ;
```

Maksymalna liczba poziomów zagnieżdżeń jest charakterystyczna dla danego systemu baz danych.

Zagnieżdżenia proste i skorelowane

Zagnieżdżenie proste (niezależne) – zapytanie wewnętrzne jest wykonywane tylko raz w czasie wykonywania zapytania zewnętrznego.

Zagnieżdżenie skorelowane – ma miejsce, gdy zapytanie zewnętrzne przekazuje dane do zapytania wewnętrznego – wówczas zapytanie wewnętrzne jest wykonywane dla każdej krotki zapytania zewnętrznego.

pracownicy (pesel INT, dochody INT)

pesel	dochody
1	2000
2	3000
3	4000
4	5000

zatrudnienie (regonfirmy INT, peselpracownika INT, pensja INT)

regonfirmy	peselpracownika	pensja
111	4	5000
112	2	3000
113	3	3000
113	1	2000

```
=> SELECT regonfirmy FROM zatrudnienie
      WHERE peselpracownika IN
      (SELECT pesel FROM pracownicy
       WHERE dochody > 3000);
```

regonfirmy
111
113

```
=> SELECT peselpracownika FROM
      zatrudnienie WHERE pensja <
      (SELECT dochody FROM pracownicy
       WHERE pesel = peselpracownika);
```

peselpracownika
3

Zapytania zagnieżdżone a złączenia

Dla części zapytań zagnieżdżonych można skonstruować równoważne złączenia tabel:

```
SELECT DISTINCT * FROM TabA WHERE kola1 IN (SELECT kolB1 FROM TabB);  
  
SELECT DISTINCT TabA.* FROM TabA INNER JOIN TabB ON TabA.kola1 = TabB.kolB1;
```

```
SELECT * FROM TabA WHERE kola1 NOT IN (SELECT kolB1 FROM TabB);  
  
SELECT kola1, kola2 FROM TabA LEFT OUTER JOIN TabB  
ON TabA.kola1 = TabB.kolB1 WHERE TabB.kolB1 IS NULL;
```

```
SELECT DISTINCT * FROM dziesięc WHERE dziesięc.cyfra IN (SELECT cyfra FROM sto);  
  
SELECT DISTINCT dziesięc.cyfra, dziesięc.bit, dziesięc.tekst  
FROM dziesięc INNER JOIN sto ON dziesięc.cyfra = sto.cyfra;
```

```
SELECT * FROM tysiac WHERE tysiac.cyfra =  
    (SELECT dziesięctysiecy.cyfra FROM dziesięctysiecy  
    WHERE dziesięctysiecy.liczba = tysiac.liczba);  
  
-- DISTINCT???  
  
SELECT tysiac.* FROM tysiac JOIN dziesięctysiecy  
ON tysiac.cyfra=dziesięctysiecy.cyfra  
WHERE dziesięctysiecy.liczba = tysiac.liczba;
```

UPDATE – złączenia i zagnieżdżenia

```
CREATE TABLE produkty (id_produktu INT, typ INT, nazwa VARCHAR (100),  
                        cena_netto DECIMAL(5,2), cena_brutto DECIMAL(5,2));
```

```
INSERT INTO produkty VALUES(1, 1, 'krem', 4.50);  
INSERT INTO produkty VALUES(2, 1, 'proszek', 5.50);  
INSERT INTO produkty VALUES(3, 2, 'bulka', 1.50);  
INSERT INTO produkty VALUES(4, 2, 'rogal', 2.00);
```

```
CREATE TABLE podatki (id_typu INT, kategoria VARCHAR(20), podatek DECIMAL(3,2));
```

```
INSERT INTO podatki VALUES(1, 'chemia gosp', 0.23);  
INSERT INTO podatki VALUES(2, 'zywnosc', 0.05);
```

```
bd=> SELECT * FROM produkty;
```

id_produktu	typ	nazwa	cena_netto	cena_brutto
1	1	krem	4.50	
2	1	proszek	5.50	
3	2	bulka	1.50	
4	2	rogal	2.00	

(4 rows)

```
bd=> SELECT * FROM podatki;
```

id_typu	kategoria	podatek
1	chemia gosp	0.23
2	zywnosc	0.05

(2 rows)

```
-- modyfikacja w oparciu o wartosci z zewnetrznej tabeli (zagniezdzenie skorelowane)
```

```
bd=> UPDATE produkty SET cena_brutto  
      = cena_netto + cena_netto * (SELECT podatek FROM podatki WHERE id_typu = typ);
```

```
UPDATE 4
```

```
bd=> SELECT * FROM produkty;
```

id_produktu	typ	nazwa	cena_netto	cena_brutto
1	1	krem	4.50	5.54
2	1	proszek	5.50	6.77
3	2	bulka	1.50	1.58
4	2	rogal	2.00	2.10

(4 rows)

```
-- modyfikacja w oparciu o wartosci z zewnetrznej tabeli (zlaczenie)
```

```
bd=> UPDATE produkty  
      SET cena_brutto = cena_netto + cena_netto * podatek FROM podatki WHERE typ = id_typu;
```

```
UPDATE 4
```

```
bd=> SELECT * FROM produkty;
```

id_produktu	typ	nazwa	cena_netto	cena_brutto
2	1	proszek	5.50	6.77
1	1	krem	4.50	5.54
4	2	rogal	2.00	2.10
3	2	bulka	1.50	1.58

(4 rows)

Instrukcje warunkowe w SQL

Język SQL nie ma instrukcji warunkowych, ale ma (od standardu SQL-92) możliwość wyznaczania wartości warunkowych :

- CASE – konstrukcja CASE/WHEN/END – o tym dalej,
- COALESCE(lista wartosci) – zwraca pierwszą wartość NOT NULL

```
COALESCE (w1, w2, w3)
```

równoważne:

```
CASE
    WHEN w1 IS NOT NULL THEN w1
    WHEN w2 IS NOT NULL THEN w2
    ELSE w3
END
```

- NULLIF(w1, w2) – zwraca NULL, jeśli wartości są równe, w p.p. zwraca w1

```
NULLIF (w1, w2)
```

równoważne:

```
CASE
    WHEN w1 = w2 THEN NULL
    ELSE w1
END
```

Użycie CASE / WHEN

```
CREATE TABLE liczby(id_liczby INT, wartosc INT);
INSERT INTO liczby VALUES(1, 1);
INSERT INTO liczby VALUES(2, 2);
INSERT INTO liczby VALUES(3, -1);
INSERT INTO liczby (id_liczby) VALUES(4);
INSERT INTO liczby VALUES(5, 0);
```

```
bd=> SELECT * FROM liczby;
```

id_liczby	wartosc
1	1
2	2
3	-1
4	
5	0

(5 rows)

```
bd=> SELECT *,
```

```
bd-> CASE
```

```
bd-> WHEN wartosc > 0 THEN 'dodatnia'
```

```
bd-> WHEN wartosc < 0 THEN 'ujemna'
```

```
bd-> WHEN wartosc = 0 THEN 'zero'
```

```
bd-> ELSE
```

```
bd-> 'nieokreslona (NULL)'
```

```
bd-> END
```

```
bd-> FROM liczby;
```

id_liczby	wartosc	case
1	1	dodatnia
2	2	dodatnia
3	-1	ujemna
4		nieokreslona (NULL)
5	0	zero

(5 rows)

```
SELECT *,
```

```
CASE
```

```
WHEN wartosc > 0 THEN 'dodatnia'
```

```
WHEN wartosc < 0 THEN 'ujemna'
```

```
WHEN wartosc = 0 THEN 'zero'
```

```
ELSE
```

```
'nieokreslona (NULL)'
```

```
END
```

```
FROM liczby;
```

Widoki

Język SQL przewiduje tworzenie wirtualnych tabel, opartych o zapytanie SELECT. Tabele te zwane są widokami i są przechowywane w bazie jako definicje zapytań. Ich zbiorem atrybutów są wyszczególnione kolumny z tabeli składowej / tabel składowych, użyte w danym zapytaniu. Widoki posiadają dane – są to krotki wybrane przez instrukcję SELECT. Dane te nie są przechowywane na stałe w bazie. Zestaw krotek jest opracowywany za każdym razem podczas przetwarzania aktualnego zapytania.

Zalety / cele stosowania widoków:

- uproszczony dostęp do danych – łączenie wielu tabel w jedną,
- aktualny stan danych – nie trzeba dokonywać kopiowania danych między tabelami – każde użycie widoku zwraca aktualne dane
- ograniczenie dostępu – możliwość ukrycia wybranych atrybutów przed innymi użytkownikami bez redundancji i problemów aktualizacji,
- możliwość zachowania pewnych funkcjonalności po zmianie logicznej reprezentacji danych,
- widoki mogą enkapsulować skomplikowane zapytania / podzapytania, w szczególności, gdy są używane wielokrotnie,
- widoki mogą być zagnieżdżane.

Składnia tworzenia widoku:

```
CREATE VIEW widok [ (kolumna1, kolumna2, ...) ] AS <Zapytanie_SELECT>;
```


Widoki

```
TabA( t1 INT, t2 INT, t3 INT);
```

```
=> SELECT * FROM TabA;
```

t1	t2	t3
1	2	3
2	4	6

(2 rows)

```
=> CREATE VIEW jedensuma AS SELECT t1, t1+t2+t3 AS "kol suma" FROM TabA;
```

```
SELECT * FROM jedensuma;
```

t1	kol suma
1	6
2	12

(2 rows)

Transakcije

```
Tab(a1 INT);
```

```
=> BEGIN;
```

```
=> UPDATE Tab SET a1 = a1*2;
```

```
=> DELETE FROM Tab WHERE a1>3;
```

```
=> COMMIT;
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
1
```

```
3
```

```
(2 rows)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
2
```

```
6
```

```
(2 rows)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
2
```

```
(1 row)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
2
```

```
(1 row)
```

Transakcije

```
Tab(a1 INT);
```

```
=> BEGIN;
```

```
=> UPDATE Tab SET a1 = a1*2;
```

```
=> DELETE FROM Tab WHERE a1>3;
```

```
=> ROLLBACK;
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
1
```

```
3
```

```
(2 rows)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
2
```

```
6
```

```
(2 rows)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
2
```

```
(1 row)
```

```
=> SELECT * FROM Tab;
```

```
a1
```

```
----
```

```
1
```

```
3
```

```
(2 rows)
```

Procedury składowane

Systemy baz danych pozwalają na definiowanie w języku SQL funkcji, które są wywoływane przez klienta a wykonywane (interpretowane) po stronie serwera bazy. Kod samej funkcji może być napisany w zależności od danego systemu w:

- SQL,
- języku kompilowanym do kodu wykonywalnego (np. C/C++),
- języku interpretowanym przez serwer, charakterystycznym dla danej platformy (np. **plpgsql**).

Składnia tworzenia funkcji składowanej w SQL dla bazy PostgreSQL jest następująca:

```
CREATE [ OR REPLACE ] FUNCTION name ( [ [ argmode ] [ argname ] argtype [, ...] ] )
    [ RETURNS rettype ]
{ LANGUAGE langname
  | IMMUTABLE | STABLE | VOLATILE
  | CALLED ON NULL INPUT | RETURNS NULL ON NULL INPUT | STRICT
  | [ EXTERNAL ] SECURITY INVOKER | [ EXTERNAL ] SECURITY DEFINER
  | AS 'definition'
  | AS 'obj_file', 'link_symbol'
} ...
[ WITH ( attribute [, ...] ) ]
```

Procedury składowane

```
CREATE FUNCTION kwadratsumy(integer, integer)
  RETURNS integer
  AS 'select $1*$1 + 2*$1*$2 + $2*$2;'
  LANGUAGE SQL;
```

```
=>SELECT kwadratsumy(1,2);
```

```
kwadratsumy
-----
              9
(1 row)
```

```
DROP FUNCTION kwadratsumy(integer, integer);
```

Procedury składowane

```
=> CREATE FUNCTION dodatnie_suma()  
    RETURNS NUMERIC  
    AS  
        'UPDATE dane SET a = -a WHERE a <0;  
        SELECT AVG (a) FROM dane;'  
    LANGUAGE SQL;
```

```
=>SELECT dodatnie_suma();
```

```
      dodatnie_suma  
-----  
2.000000000000000000  
(1 row)
```

```
=> DROP FUNCTION dodatnie_suma();
```

```
=> CREATE TABLE dane(a INT);
```

```
=> SELECT * FROM dane;
```

```
  a  
----  
  1  
  2  
 -3  
(3 rows)
```

Procedury składowane w innych językach (PL/pgSQL, PL/Tcl, PL/Perl) w PostgreSQL

```
CREATE FUNCTION sum_n_product(x int, y int, OUT sum int, OUT prod int)
AS $$
BEGIN
    sum := x + y;
    prod := x * y;
END;
$$ LANGUAGE plpgsql;
```

www.postgresql.org

```
CREATE FUNCTION tcl_max(integer, integer) RETURNS integer AS $$
    if {[argisnull 1]} {
        if {[argisnull 2]} { return_null }
        return $2
    }
    if {[argisnull 2]} { return $1 }
    if {$1 > $2} {return $1}
    return $2
$$ LANGUAGE pltcl;
```

www.postgresql.org

```
CREATE FUNCTION perl_max (integer, integer) RETURNS integer AS $$
    if ($_[0] > $_[1]) { return $_[0]; }
    return $_[1];
$$ LANGUAGE plperl;
```

www.postgresql.org

Wyzwalacze (triggers)

Język SQL pozwala na definiowanie akcji użytkownika podczas wybranych operacji w bazie. Takim narzędziem są wyzwalacze. Są one wywoływane podczas zmian zawartości tabel instrukcjami INSERT, UPDATE, DELETE. Definicja wyzwalacza w SQL jest następująca:

```
CREATE TRIGGER nazwa_tr { BEFORE | AFTER } { INSERT OR UPDATE OR DELETE }
    tabela FOR EACH { ROW|STATEMENT } EXECUTE PROCEDURE proctriggera
    ( parametry );
```

```
CREATE TABLE uczniowie(a INT);
CREATE TABLE nowiuczniowie(a INT);

CREATE OR REPLACE FUNCTION funkcjawyzwalacza ()
RETURNS TRIGGER AS '
    BEGIN
        INSERT INTO nowiuczniowie VALUES (1);
        return NEW;
    END;
' LANGUAGE 'plpgsql' ;

INSERT INTO uczniowie VALUES(1);
(1)
CREATE TRIGGER wyzwalacz AFTER INSERT ON uczniowie
    FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE funkcjawyzwalacza ();

INSERT INTO uczniowie VALUES(2);
(2)
```

(1)

```
SELECT * FROM
    nowiuczniowie;
a
---
(0 rows)
```

(2)

```
SELECT * FROM
    nowiuczniowie;
a
---
1
(1 row)
```


SQL – praktyka ...

```
CREATE TABLE Wojewodztwa(id_wojewodztwa INT PRIMARY KEY,  
                           nazwa_wojewodztwa VARCHAR(100));  
CREATE TABLE Powiaty(id_powiatu INT PRIMARY KEY,  
                       nazwa_powiatu VARCHAR(100), id_wojewodztwa INT REFERENCES  
                           Wojewodztwa(id_wojewodztwa) );  
CREATE TABLE Miejscowosci(id_miejscowosci INT PRIMARY KEY,  
                             nazwa_miejscowosci VARCHAR(100), id_powiatu INT REFERENCES  
                                 Powiaty(id_powiatu));  
  
INSERT INTO Wojewodztwa(id_wojewodztwa, nazwa_wojewodztwa)  
                           VALUES(1, 'Malopolskie');  
INSERT INTO Wojewodztwa VALUES(2, 'Opolskie');  
INSERT INTO Wojewodztwa VALUES(3, 'Podkarpackie'), (4, 'Slaskie');  
  
INSERT INTO Powiaty VALUES(1, 'Krakowski', 1);  
INSERT INTO Powiaty VALUES(2, 'Wielicki', 1);  
INSERT INTO Powiaty VALUES(3, 'Nyski', 2);  
  
INSERT INTO Miejscowosci VALUES(1, 'Skawina', 1);  
INSERT INTO Miejscowosci VALUES(200, 'Wieliczka', 2);  
INSERT INTO Miejscowosci VALUES(300, 'Nysa', 3);
```

SQL – praktyka ...

```
bd=> SELECT * FROM Wojewodztwa;  
id_wojewodztwa | nazwa_wojewodztwa
```

```
-----+-----  
1 | Malopolskie  
2 | Opolskie  
3 | Podkarpackie  
4 | Slaskie
```

(4 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Powiaty;  
id_powiatu | nazwa_powiatu | id_wojewodztwa
```

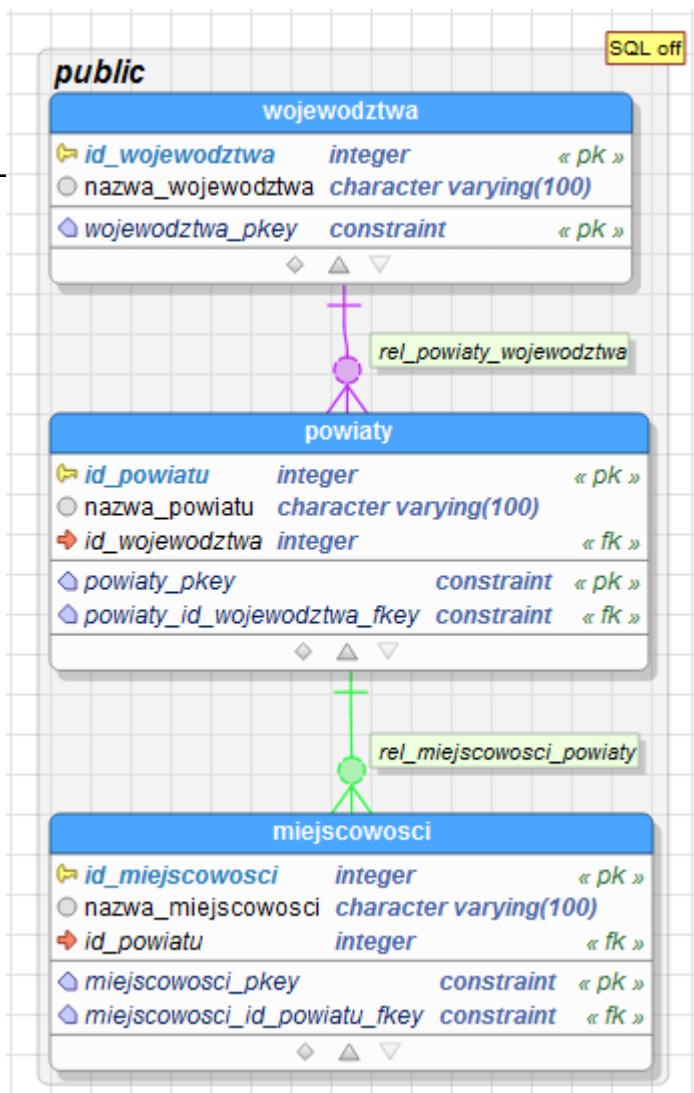
```
-----+-----+-----  
1 | Krakowski | 1  
2 | Wielicki | 1  
3 | Nyski | 2
```

(3 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Miejscowosci;  
id_miejscowosci | nazwa_miejscowosci | id_powiatu
```

```
-----+-----+-----  
1 | Skawina | 1  
200 | Wieliczka | 2  
300 | Nysa | 3
```

(3 rows)


```
bd=> SELECT * FROM Wojewodztwa INNER JOIN Powiaty ON Wojewodztwa.id_wojewodztwa = Powiaty.id_wojewodztwa;
```

id_wojewodztwa	nazwa_wojewodztwa	id_powiatu	nazwa_powiatu	id_wojewodztwa
1	Malopolskie	1	Krakowski	1
1	Malopolskie	2	Wielicki	1
2	Opolskie	3	Nyski	2

(3 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Wojewodztwa NATURAL JOIN Powiaty;
```

id_wojewodztwa	nazwa_wojewodztwa	id_powiatu	nazwa_powiatu
1	Malopolskie	1	Krakowski
1	Malopolskie	2	Wielicki
2	Opolskie	3	Nyski

(3 rows)

-- ZAPYTANIA ŁĄCZĄCE 3 TABELĘ (lub więcej)

```
bd=> SELECT * FROM Wojewodztwa NATURAL JOIN Powiaty NATURAL JOIN Miejscowosci;
```

id_powiatu	id_wojewodztwa	nazwa_wojewodztwa	nazwa_powiatu	id_miejscowosci	nazwa_miejscowosci
1	1	Malopolskie	Krakowski	1	Skawina
2	1	Malopolskie	Wielicki	200	Wieliczka
3	2	Opolskie	Nyski	300	Nysa

(3 rows)

```
bd=> SELECT * FROM Wojewodztwa INNER JOIN Powiaty ON Wojewodztwa.id_wojewodztwa = Powiaty.id_wojewodztwa  
INNER JOIN Miejscowosci ON Powiaty.id_powiatu = Miejscowosci.id_powiatu;
```

id_wojewodztwa	nazwa_wojewodztwa	id_powiatu	nazwa_powiatu	id_wojewodztwa	id_miejscowosci	nazwa_miejscowosci	id_powiatu
1	Malopolskie	1	Krakowski	1	1	Skawina	1
1	Malopolskie	2	Wielicki	1	200	Wieliczka	2
2	Opolskie	3	Nyski	2	300	Nysa	3

(3 rows)

REALIZACJA WYBRANYCH STRUKTUR DANYCH W RELACYJNYCH BAZACH DANYCH

Reprezentacja wektorów i macierzy w relacyjnych bazach danych

Reprezentacja grafów w relacyjnych bazach danych

Relacyjne bazy danych opierają się o zbiory -> brak mechanizmów realizacji grafów ani struktur drzewiastych. Struktury drzewiaste można jednak zaimplementować w r.b.d.

Reprezentacja drzew w relacyjnych bazach danych

Sposób I – rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

Sposób II – uporządkowany przegląd drzewa

WEKTOR / MACIERZ

Wektor o nieokreślonej długości:

```
CREATE TABLE wektor(pozycja INT NOT NULL, wartosc REAL)
```

Wektor o określonej długości:

```
CREATE TABLE wektor(poz INT NOT NULL CHECK(poz >= 1 AND poz <= 10), wartosc REAL)
```

Macierz o nieokreślonych wymiarach (i np. rzadka)

```
CREATE TABLE macierz(w INT NOT NULL, k INT NOT NULL, wartosc REAL);
```

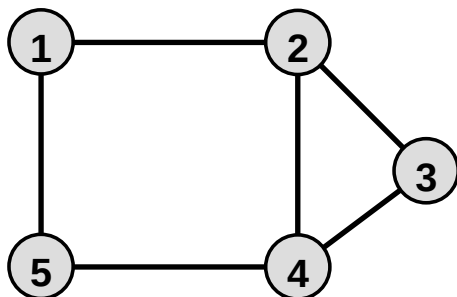
M

3	8	1
12	0	7

macierz

w	k	wartosc
1	1	3
1	2	8
1	3	1
2	1	12
2	2	0
2	3	7

Reprezentacja grafów w relacyjnych bazach danych

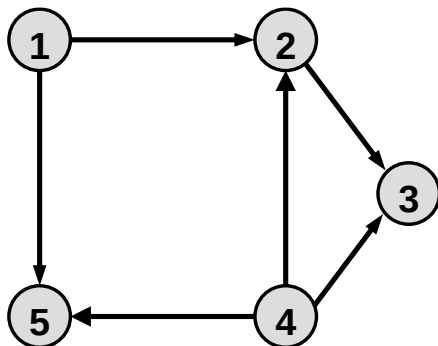

wierzcholki

V	dane
1	aaa
2	bbb
3	ccc
4	ddd
5	eee

krawędzie

V1	V2	dane
1	2	AAAA
2	3	BBBB
2	4	CCCC
3	4	DDDD
4	5	EEEE
5	1	FFFF

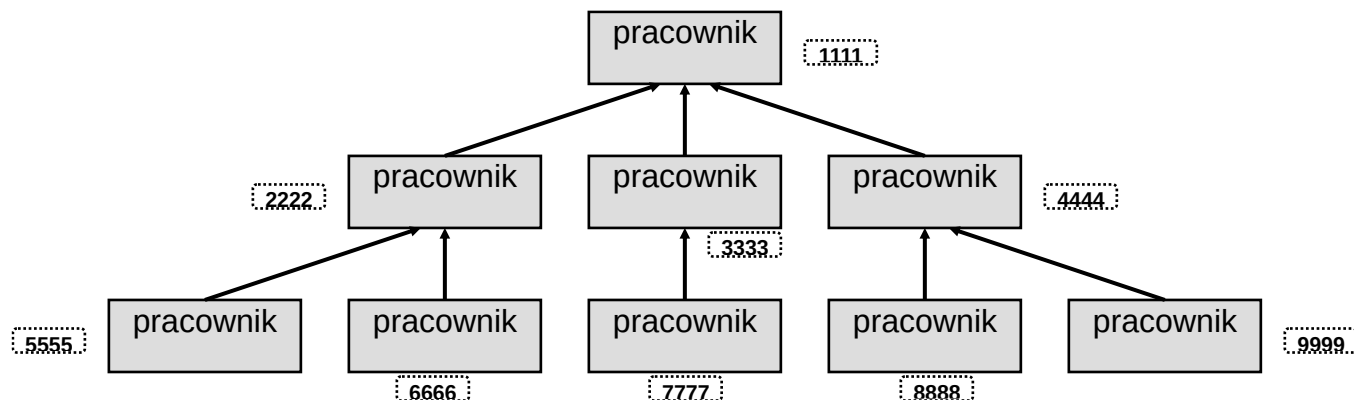
wierzcholki

V	dane
1	aaa
2	bbb
3	ccc
4	ddd
5	eee

luki

Vs	Ve	dane
1	2	AAAA
2	3	BBBB
4	2	CCCC
4	3	DDDD
4	5	EEEE
1	5	FFFF

Drzewa w RBD – Metoda I - rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

pracownicy

pesel	imię	nazwisko	pesel nad.
1111	Adam	Nowak	
2222	Ewa	Nowak	1111
3333	Jan	Nowak	1111
4444	Anna	Nowak	1111
5555	Marek	Nowak	2222
6666	Olga	Nowak	2222
7777	Piotr	Nowak	3333
8888	Maria	Nowak	4444
9999	Jakub	Nowak	4444

```
CREATE TABLE pracownicy(  
    pesel INT,  
    imie VARCHAR(20),  
    nazwisko VARCHAR(30),  
    peselnad INT);
```

Mierzenie wysokości drzewa jest trudne – można to realizować w oparciu o dodatkowe tabele, aczkolwiek eleganckiego rozwiązania nie ma.

Większość operacji w drzewie wykonuje się przy pomocy autozłączeń.

Drzewa w RBD – Metoda I - rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

```
-- wyświetlenie danych osob podrzednych np dla osoby o imieniu EWA
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE peselnad =
                                     (SELECT pesel FROM pracownicy WHERE imie = 'Ewa');
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
5555	Marek	Nowak	2222
6666	Olga	Nowak	2222

(2 rows)

```
-- wyświetlenie danych osoby nadrzednej dla osoby o imieniu Jakub
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE pesel =
                                     (SELECT peselnad FROM pracownicy WHERE imie = 'Jakub');
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
4444	Anna	Nowak	1111

(1 row)

```
-- wyświetlenie korzenia drzewa
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE peselnad IS NULL;
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
1111	Adam	Nowak	

(1 row)

Drzewa w RBD – Metoda I - rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

```
-- wyswietlenie wezlow posrednich
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE pesel IN (SELECT peselnad FROM pracownicy);
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
1111	Adam	Nowak	
2222	Ewa	Nowak	1111
3333	Jan	Nowak	1111
4444	Anna	Nowak	1111

(4 rows)

```
-- wyswietlenie wezlow posrednich z uzyciem zagniezdzen / aliasow
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_zew WHERE  
      (SELECT COUNT (*) FROM pracownicy AS pracownicy_wew  
       WHERE pracownicy_zew.pesel = pracownicy_wew.peselnad) > 0;
```

(albo)

```
=> SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_zew WHERE EXISTS  
      (SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_wew  
       WHERE pracownicy_zew.pesel = pracownicy_wew.peselnad);
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
1111	Adam	Nowak	
2222	Ewa	Nowak	1111
3333	Jan	Nowak	1111
4444	Anna	Nowak	1111

(4 rows)

Drzewa w RBD – Metoda I - rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

```
-- wyświetlenie wezlow posrednich z uzyciem autozlaczenia
```

```
SELECT DISTINCT pracownicy_wew.peselnad FROM pracownicy AS pracownicy_zew
      INNER JOIN pracownicy AS pracownicy_wew
      ON pracownicy_zew.pesel = pracownicy_wew.peselnad ;
```

```
peselnad
```

```
-----
```

```
1111
```

```
2222
```

```
3333
```

```
4444
```

```
(4 rows)
```

```
-- wyświetlenie lisci (w drzewie korzen ma dla peselnad wartosc NULL!)
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE pesel NOT IN (SELECT peselnad FROM pracownicy);
```

```
pesel | imie | nazwisko | peselnad
```

```
-----+-----+-----+-----
```

```
(0 rows)
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE pesel NOT IN
      (SELECT peselnad FROM pracownicy WHERE peselnad IS NOT NULL);
```

```
pesel | imie | nazwisko | peselnad
```

```
-----+-----+-----+-----
```

```
5555 | Marek | Nowak | 2222
```

```
6666 | Olga | Nowak | 2222
```

```
7777 | Piotr | Nowak | 3333
```

```
8888 | Maria | Nowak | 4444
```

```
9999 | Jakub | Nowak | 4444
```

```
(5 rows)
```

Drzewa w RBD – Metoda I - rozszerzenie zbioru atrybutów obiektów-węzłów

```
-- wyświetlenie lisci z użyciem zagnieżdżenia / aliasów
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_zew WHERE  
      (SELECT COUNT (*) FROM pracownicy AS pracownicy_wew  
       WHERE pracownicy_zew.pesel = pracownicy_wew.peselnad) = 0;
```

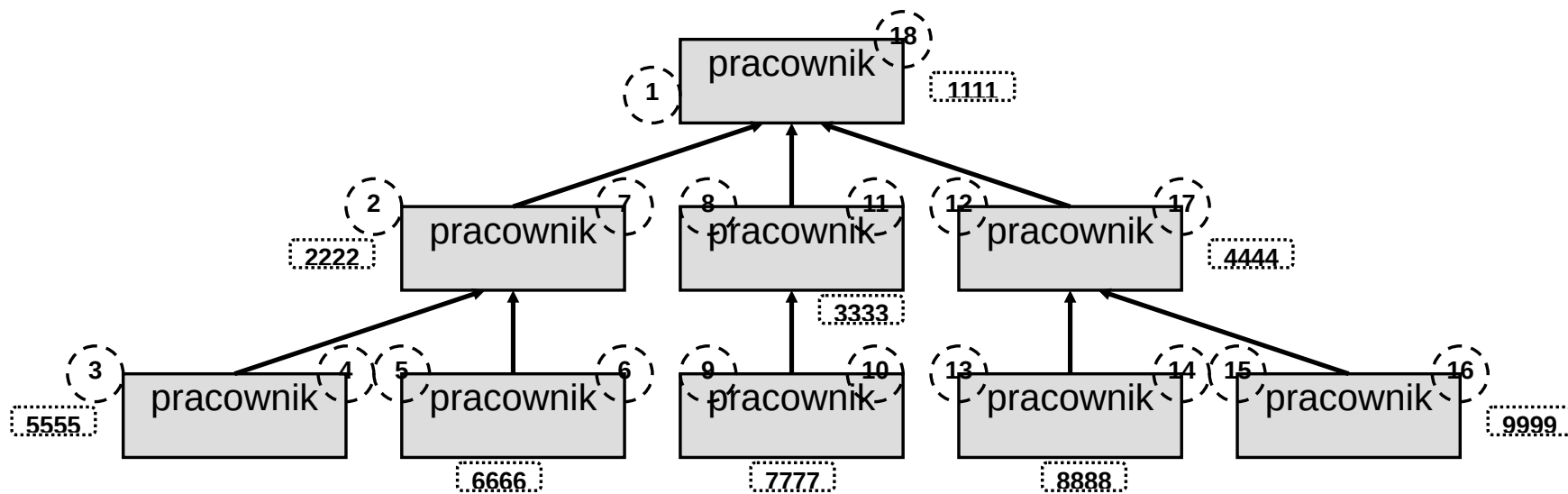
(albo)

```
=> SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_zew WHERE NOT EXISTS  
      (SELECT * FROM pracownicy AS pracownicy_wew  
       WHERE pracownicy_zew.pesel = pracownicy_wew.peselnad);
```

pesel	imie	nazwisko	peselnad
5555	Marek	Nowak	2222
6666	Olga	Nowak	2222
7777	Piotr	Nowak	3333
8888	Maria	Nowak	4444
9999	Jakub	Nowak	4444

(5 rows)

Drzewa w RBD – Metoda II - uporządkowany przegląd drzewa

pracownicy

pesel	imię	nazwisko	L	R
1111	Adam	Nowak	1	18
2222	Ewa	Nowak	2	7
3333	Jan	Nowak	8	11
4444	Anna	Nowak	12	17
5555	Marek	Nowak	3	4
6666	Olga	Nowak	5	6
7777	Piotr	Nowak	9	10
8888	Maria	Nowak	13	14
9999	Jakub	Nowak	15	16

```
CREATE TABLE pracownicy(  
    pesel INT,  
    imie VARCHAR(20),  
    nazwisko VARCHAR(30),  
    l INT, r INT);
```

Drzewa w RBD – Metoda II - uporządkowany przegląd drzewa

```
-- wyświetlenie korzenia
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE l=1;
```

pesel	imie	nazwisko	l	r
1111	Adam	Nowak	1	18

(1 row)

```
-- wyświetlenie liści
```

```
=> SELECT * FROM pracownicy WHERE r - l = 1;
```

pesel	imie	nazwisko	l	r
5555	Marek	Nowak	3	4
6666	Olga	Nowak	5	6
7777	Piotr	Nowak	9	10
8888	Maria	Nowak	13	14
9999	Jakub	Nowak	15	16

(5 rows)